

Forligscommissioner oprettedes, at vedligeholde den gamle Adskillelse mellem Kjøbstad og Land, som navnlig paa dette Gebet efter Udvalgets Mening mangler enhver Berettigelse, idet man tillige antog, at det i sine Følger maaskee vilde være et meget væsentligt Skridt, naar man nu tilveiebragte fælles Commissioner for Kjøbstad og Land efter Districtsinddeling, som i dette Tilfælde kunde gjøres fuldkommen uafhængig af alle de nedarbejdede Inddelinger, paa hvis Tilblivelse mangehaande Tilfældigheder og uvedkommende Hensyn have faaet langt større Indflydelse, end ønskeligt var. I ethvert Fald vilde derved opnaaes meget store Besparelser af Kræfter og Materiel, idet Forligscommissionerne, for alle Kjøbstadernes Vedkommende, vilde indskrænktes til det Halve. Med Hensyn hertil gaar Udvalgets Forslag ud paa, at hver Kjøbstad med dens naturlige Opland skal danne en Forligskreds. Derved vil hele Landet være forsynet med Commissioner, med Undtagelse af enkelte Districter navnlig i Sylland, der have for langt til den nærmeste Kjøbstad; dem vil det være nødvendigt at sammenfatte i særegne Landfredse og bestemme et fælles Mødested, der for dem skulde træde i Kjøbstadens Sted. Forøvrigt ere de Realitetsforslag, der ere gjorte, af meget uvæsentlig Betydning; det Vigtigste er, at man har troet at kunne lidet forøge Midlerne, man har at tilbyde de Mænd, som skulle overtage Forligsmæglingen, ved at sætte en Afgift for Udskrifter af opnaaede Forlig. I de Tilfælde nemlig, hvor Forlig opnaaes, har Forligsmæglingen i høieste Grad opfyldt sit Formaal, og det Princip, at denne skal være saa billig som mulig, kommer derved heller ikke i nogen Modsigelse med at der betales en lille Kjendelse for saadanne Udskrifter af Forlig, som jo frembyde alle de Fordele, man kan faae ved endelig Dom, medens denne medfører meget betydelige Omkostninger. Naar Udvalget desuagtet har anseet det for nødvendigt at omredigere hele Lovudkastet, vil det let ved en Sammentilgaaing med dette sees, at det ene og alene hidrører fra den Omstændighed, at de foreslaaede Forandringer gribe ind i saagodt som alle de øvrige Paragrapher i Lovudkastet, og at det vilde være et meget uønskeligt

og forvirrende Arbejde at affatte og afstemme dette i Form af Endringsforslag. Uagtet Udvalget og jeg selv saaledes i det Hele taget troe, at denne Fremgangsmaade ikkun bør bruges under særlige Omstændigheder, haaber jeg, at den høitærede Justitsminister her ikke vil have Noget derimod, idet han vil gjenfinde sit eget Forslag i de nye Paragrapher, kun med den Modification, som er en nødvendig Følge af det gjorte Forslag, og som ikke vil møde nogen principiel Modsigelse hos Regjeringen, deels fordi der allerede var optaget et Blik derom i selve Lovudkastet, deels fordi den høitærede Justitsminister selv under den foregaaende Behandling udtalte, at han var enig i Principet og heller ikke skulde modsætte sig, dersom Udvalget nu troede at kunne skride til en fuldstændig Gjennemførelse af Sagen. Med disse indledende Bemærkninger skal jeg oppebie hvad der fra Regjeringens eller Thingets Side maatte fremkomme mod det foreliggende Forslag.

Drejer: Da jeg som Medlem af Udvalget ikke har fremsat nogen særlig Indstilling, saa skal jeg blot tillade mig nogle faa Ord med Hensyn til et enkelt Punkt, hvorom jeg, saaledes som allerede i selve Betænkningen berørt, nærer en fra Udvalgets øvrige Medlemmer afvigende Anskuelse, nemlig med Hensyn til Valget af Forligsmæglerne. Jeg troer, i Modsatning til Udvalgets øvrige Medlemmer, at det Naturligste og Simpleste vilde være at overlade Valget til Beboernes nærmeste Repræsentation, Forstanderskaberne, der baade have større Kjendskab til alle i Kredsen til Raadighed værende tjenlige Kræfter, og ligesaa vel som Amtsraadene besidde Indsigt og Omhyggelighed for at fremme gode Valg. Denne Valgmaade forekommer mig desuden vel saa meget, som den foreslaaede, at være i Harmoni med en Sætning, der er anerkjendt og udtalt af det hele Udvalg i Betænkningen, hvor det hedder, at de rette Grundsætninger for et frit Samfunds Ordning kræve, at Folket saa fuldstændigt og uimidlertid som muligt selv skal varetage sine egne Anliggender. Det er en mere umiddelbar Deeltagelse i Valget, der tilstedes Borgerne, naar deres nærmeste Repræsentation faaer Valgret. Derved